

ข่าว เพื่อสื่อมวลชน

ฝ่ายประชาสัมพันธ์
กลุ่มสารนิเทศและงานร้องเรียน

กองพัฒนาคุณภาพผู้บริโภค
สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
กระทรวงสาธารณสุข
ก.ตัวแม่ ๑.มีอช ๑.บมบญ 11000
โทร. 0 2590 7123, 7117 โทรสาร. 0 2591 8474

อย. เตือนอันตรายการใช้ยาลดความอ้วน

อย. เผยกรณีสาวฆ่าตัวตายต้องรอผลตรวจพิสูจน์ว่าสาเหตุมาจากการใช้ยาลดความอ้วนจริงหรือไม่ พร้อมเตือนประชาชนถึงการลดน้ำหนักที่ดีที่สุดคือการออกกำลังกาย ควบคุมอาหาร และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมารับประทานที่ถูกต้องตามหลักโภชนาการ หากจำเป็นต้องใช้ยาลดความอ้วนควรใช้ภายใต้การควบคุมของแพทย์เท่านั้น อย่าหาซื้อมาใช้เอง เพราะเป็นยาที่มีผลต่อสมองและร่างกาย มีผลข้างเคียง ส่วนกรณีของการใช้ยาลูกกลอนต้องซื้อที่มีเลขทะเบียนตำรับยา จากร้านขายยาที่ถูกกฎหมาย อย่าหลงเชื่อโฆษณา อดอ้างสรรพคุณรักษาได้สารพัดโรค รวมทั้งลดความอ้วน เพราะอาจเสี่ยงต่อสารสเตียรอยด์และวัตถุออกฤทธิ์อื่น ๆ ซึ่งทำให้เป็นอันตรายถึงชีวิตได้

นพ. ชชาติ บานชื่น เลขานุการคณะกรรมการอาหารและยา เปิดเผยว่า กรณีมีข่าวทางหนังสือพิมพ์ว่า พบหญิงฆ่าตัวตายกระโดดจากขอบทางด่วน เหตุเกิดที่ อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ ซึ่งคาดว่าอาจเกิดจากการรับประทานยาลดความอ้วนนั้น นายชวรัตน์ ชาญวีรกูล รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข รู้สึกห่วงใย ผู้บริโภคเป็นอย่างยิ่ง จึงได้สั่งการให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ติดตามข้อมูลอย่างใกล้ชิด และจากการประสานงานกับตำรวจผู้ดูแลคดี ทราบว่ายาในรถของผู้ตายเป็นยาแคปซูลสีน้ำตาล โดยไม่ได้รับขื่อยา หรือข้อมูลใด ๆ ที่ภานะบรรจุยาแต่อย่างใด นอกจากนี้ มารดาและสามีของผู้เสียชีวิตแจ้งว่าผู้เสียชีวิต เคยรับประทานยาลดความอ้วน แต่ได้เลิกรับประทานไปนานแล้ว ซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับยาลดความอ้วนในข่าวเป็น ข้อมูลจากการสันนิษฐานเท่านั้น สำหรับศพผู้เสียชีวิตได้ส่งตรวจพิสูจน์ที่สถาบันนิติเวชแล้ว คาดว่าจะทราบผลการชันสูตรอีกประมาณ 2 เดือน

อย่างไรก็ตาม ยาลดความอ้วนที่ส่วนใหญ่มักใช้กัน ได้แก่ ยาเฟนิเตอมีน ซึ่งเป็นวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิต-และประสาทประเภท 2 ใช้เป็นยาลดความอยากอาหาร ซึ่งจากข้อมูลด้านความปลอดภัยและประสิทธิภาพของการรักษากำหนดให้ใช้ในระยะเวลาสั้นคือ 4-6 สัปดาห์ และต้องไม่เกิน 12 สัปดาห์หรือ 3 เดือน เพราะมีผลข้างเคียงต่อระบบหัวใจและหลอดเลือด นอกจากนี้ ยาดังกล่าวยังมีผลข้างเคียงอื่น ๆ อีก ได้แก่ นอนไม่หลับ ปวดศีรษะ ความดันโลหิตสูง ภาวะวุ่นวาย หัวใจเต้นเร็ว หากใช้ไปนาน ๆ อาจถึงขั้นติดยาได้ หรือทำให้น้ำหนักที่ลดลงคืนกลับมาอีก รวมทั้งอาจพบอาการอื่น ๆ อีก คือ ปากแห้ง อาเจียน ท้องผูก เหงื่อออก ตื่นเต้น ม่านตาขยาย ประสาทหลอน อาจทำให้เกิดโรคจิตได้ ในรายที่มีอาการรุนแรงจะพบว่ามีไข้สูง เจ็บหน้าอก การไหลเวียนของเลือดล้มเหลว ชัก โคม่า และตายได้

สำหรับการใช้ยาลดความอ้วนจะต้องใช้ภายใต้การควบคุมดูแลของแพทย์เท่านั้น ประชาชนไม่ควรหาซื้อมารับประทานเอง เพราะมีผลกระทบต่อสมองและร่างกายหลายส่วน และมีผลข้างเคียงหลายอย่าง มีข้อควรระวัง ข้อห้ามใช้มากมาย อีกทั้งต้องใช้ร่วมกับการควบคุมอาหารและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเสมอ การใช้ยาลดความอ้วนไม่สามารถทำให้หายจากโรคอ้วน เมื่อหยุดยาคน้ำหนักจะกลับขึ้นได้อีก (yo-yo effect) ควรพิจารณาว่า ยาดังกล่าวเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการรักษาในระยะยาวของโรคอ้วน ควรชั่งน้ำหนักกระหว่างผลที่อาจเกิดจากผลข้างเคียงของยาและผลเสียจากโรคอ้วน ก่อนที่จะเริ่มใช้ยาลดความอ้วน รวมทั้งต้องคำนึงถึงการรักษาและปัจจัยเสี่ยงของโรคหัวใจและหลอดเลือดร่วมไปด้วย ได้แก่ การรักษาโรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง ภาวะไขมันในเลือดสูง อีกทั้งจะต้องควบคุมการบริโภคอาหาร ออกกำลังกาย และพักผ่อนในสัดส่วนที่เหมาะสม

เลขานุการฯ กล่าวต่อไปว่า อย. ได้มีมาตรการเพื่อแก้ปัญหาขาดความอ้วน ยาเฟนเตอมีน โดยกำหนด การอนุมัติการขายให้แก่แพทย์ที่ประสงค์จะขอซื้อเพื่อจ่ายให้แก่ผู้ป่วยของตนกรณีหน่วยงานราชการพิจารณาจาก อัตราค่าเฉลี่ยการใช้วัตถุออกฤทธิ์ตามจริงของแต่ละรายการของคำขอซื้อและพิจารณาให้ไม่เกินระยะเวลาที่ควรจะมีใช้ภายใน 6 เดือน กรณีไม่ใช่หน่วยงานราชการ พิจารณาอัตราค่าเฉลี่ยการใช้วัตถุออกฤทธิ์ตามจริงของแต่ละรายการ ของคำขอซื้อ และพิจารณาให้ไม่เกินระยะเวลาที่ควรจะมีใช้ภายใน 3 เดือน และจะไม่จำหน่ายเกินกว่า 5,000 เม็ด/เดือน นอกจากนี้ยังมีหนังสือขอความร่วมมือผู้ประกอบการวิชาชีพให้พิจารณาไม่จำหน่ายขาดความอ้วนให้แก่ เยาวชนอายุต่ำกว่า 18 ปี อีกด้วย สำหรับผู้ผลิต ขาย นำเข้า หรือส่งออก โดยไม่ได้รับอนุญาตมีโทษจำคุกตั้งแต่ 5-20 ปี และปรับตั้งแต่ 100,000 - 400,000 บาท

กองพัฒนาศักยภาพผู้บริโภค วันที่ 22 เมษายน 2551 แถลงข่าว 25/ปีงบประมาณ 2551